

Magyar szépírók az európai toplistákon

A művelődési tárca fordítástámogató irodát létesít

Három magyar írónak – Kertész Imrének, Nádas Péternek és Esterházy Péternek – külföldön is tizezres olvasótáborra van. Az adatok szerint az utóbbi években csaknem harminc hazai szerző jelentetett meg könyvet külföldön. A további sikerek reményében a művelődési tárca hamarosan fordítástámogató irodát hoz létre.

Kertész Imrének, az áprilisi budapesti könyvfesztivál díszvendégének nevéhez nem mindennapi irodalmi fegyvertény fűződik: egy év alatt több mint harmincezer példányban adták el Németországban *Sorstalanság* című regényét. Ezzel a példányszámmal a jelentős német könyvpiacra is a szépirodalmi toplista élére lehet kerülni, ami a dicsőség mellett komoly üzleti siker is.

Nádas Péter *Emlékiratok könyve* című kötetét harmincötzernél is több németországi vásárló választotta – ez a munka az utóbbi évek abszolút rekorderre a hazai íróktól külföldön napvilágot látott munkák között. Könyveinek összpéldányszámát

tekintve a „tizezresek” közé sorolható Esterházy Péter is – őt különben az osztrák olvasók kedvelik leginkább –, több könyve öt-nyolcezer példányban jelent meg. Több ezer példányban vehették kézbe külföldön Konrád György, Kukorelly Endre, Petri György és **Eörsi István** köteteit is.

Zentai Péter László, a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesületének vezetője szerint az utóbbi években mintegy harminc magyar kortárs szépíró munkái jelentek meg külföldön. A legnagyobb piacnak a német nyelvterület – elsősorban Németország, Ausztria és részben Svájc – számít. A rendszerváltás után megnőtt az érdeklődés a

magyar írók iránt a skandináv országokban, ám ez mára lanyhult. Franciaországban hagyományosan, az angolszász országokban egyelőre nem sikerült át-törést elérni, az angol és az amerikai piac nehezebben fogadja el a fordított szépirodalmat.

A magyar irodalom határon túli marketingjével leginkább a külföldi kiadók (például a svájci Ammann, a berlini Rowohlt), foglalkoznak. Általában ők keresik meg a piacépesnek ítélt szerzőket, illetve ügynököket. Bolza Péter, a négy-öt hazai író (köztük Nádas Pétert is) menedzselő Káta és Bolza Irodalmi Ügynökség munkatársa szerint a nyugati megjelenés – a jól bejáratott szabályozás és a korrekt viszonyok miatt – szerzői jogi szempontból problémamentesebb a hazainál. A szerzők általában a könyv árának 7-12 százalékát kapják, az ügynökök pedig a szerző honoráriumának tí-

zedét. A magyar írókkal kötött szerződésekből – szemben a kinti gyakorlattal – még nem szerepelnek külföldi író-olvasó találkozókra, felolvasásokra vonatkozó kikötések, ezek a mi esetünkben még ingyen – a könyv mellé – járnak.

Könyvpiaci szakértők szerint a külföldi siker a jelentős anyagi és szellemi tőkét követelő fordítás minőségén áll vagy bukik. Ennek finanszírozásában kulcsszerep juthat a művelődési tárca fordítástámogató irodájának, amely a napokban kezdi meg működését. Károlyi Dóra, az iroda vezetője elmondta: évente kétszer külföldi kiadónak hirdetnek majd pályázatot, amelyen a magyar szerzőktől megjelentetett művek fordítási költségéhez lehet támogatást szerezni. Az idén tízmillió forintot osztanak szét a pályázók között.

H. M.